

Якименко Л. М.,
здобувачка другого (магістерського) рівня вищої освіти
Рябоволик Т.Ф.,
кандидат економічних наук, доцент кафедри
економіки, менеджменту та комерційної діяльності
Центральноукраїнський національний технічний університет
м. Кропивницький, Україна

МЕНЕДЖМЕНТ ЯКОСТІ ПРОДУКЦІЇ ЯК ЧИННИК ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА

В рамках виконання кваліфікаційної роботи нами було розглянуто діяльність ТОВ "ОЛПРОДАКШЕН", зокрема тему якості продукції як чинника економічної безпеки. Огляд існуючої інформації дозволяє зробити висновок, що менеджмент якості продукції є важливим чинником економічної безпеки підприємства, оскільки забезпечення високої якості продукції сприяє стабільності на ринку, захисту від конкурентів та мінімізації ризиків, пов'язаних із виробничими та споживчими втратами. Висока якість продукції позитивно впливає на репутацію бренду, залучає клієнтів, зміцнює позиції компанії в галузі й підвищує її стійкість до кризових ситуацій.

Можемо виділити ключові інструменти менеджменту якості для забезпечення економічної безпеки:

- стандарти якості (ISO 9001, ISO 14001), які забезпечують організацію процесів відповідно до світових стандартів якості;
- системи управління ризиками, що допомагають виявляти потенційні загрози на ранніх етапах і розробляти стратегії їхнього подолання;
- Тотальне управління якістю (TQM) - система, що охоплює всі рівні підприємства для підтримки високих стандартів якості;
- Шість сигм та Lean - інструменти для оптимізації процесів, що дозволяють знизити рівень дефектів і покращити ефективність виробництва.

Забезпечення стабільної якості продукції зміцнює довіру споживачів і допомагає уникнути репутаційних ризиків, які можуть виникнути через невдоволення клієнтів. Репутація впливає на рівень продажів, лояльність клієнтів та можливості довгострокового зростання компанії. Втрата репутації або незадоволеність клієнтів може призвести до фінансових втрат і навіть до витіснення з ринку.

Висока якість продукції є конкурентною перевагою, яка дозволяє виділитися на тлі інших компаній. Завдяки менеджменту якості підприємство може забезпечити відповідність продукції стандартам та сертифікатам, що є необхідним для доступу на міжнародні ринки. Підприємства, що інвестують у якість продукції, можуть знижувати ризик втрати ринкових позицій через появу конкурентів з більш високими стандартами.

Якісні процеси управління та контролю над виробництвом зменшують імовірність браку та переробок, що значно знижує витрати. Низький рівень дефектів сприяє зменшенню витрат на виробництво та підвищенню ефективності використання ресурсів. Використання методів безперервного поліпшення, таких як шість сигм (Six Sigma) та "бережливе виробництво" (Lean), дозволяє вдосконалювати процеси та знижувати витрати, що забезпечує фінансову стійкість.

Дотримання нормативних стандартів якості є обов'язковим у багатьох галузях. Забезпечення відповідності цим вимогам захищає підприємство від штрафів, санкцій і правових ризиків. Успішне проходження сертифікаційних аудитів та відповідність міжнародним стандартам (наприклад, ISO 9001) підвищує довіру з боку партнерів і клієнтів.

Якісні методи управління продукцією дозволяють своєчасно ідентифікувати потенційні ризики на етапі розробки або виробництва, що зменшує ймовірність виникнення серйозних проблем у процесі реалізації продукції на ринку. Забезпечення якості продукції

також сприяє дотриманню безпечних умов праці, що впливає на загальну безпеку операцій підприємства.

Інвестування в якість продукції дозволяє оптимізувати використання ресурсів, зменшити кількість відходів і знизити вплив на довкілля. Це не лише сприяє зниженню витрат, а й зміцнює репутацію компанії як екологічно відповідального бізнесу.

Таким чином, менеджмент якості продукції є ключовим чинником економічної безпеки підприємства, оскільки він знижує ризики, підвищує конкурентоспроможність, забезпечує сталість виробничих процесів та зміцнює довіру до бренду.

Ярославський Д.А., здобувач гр. ОКД 23 м
Грінка Т. І., канд. екон. наук., доцент
Центральноукраїнський національний технічний університет
м. Кропивницький, Україна

СТРАТЕГІЧНЕ УПРАВЛІННЯ БІЗНЕСОМ В УМОВАХ НЕСТАБІЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ

У сучасних умовах господарської діяльності будь-яке підприємство повинно мати чітко розроблений план своєї діяльності; його наявність сприяє росту показників прибутковості та ефективності. За його відсутності підприємству важко реагувати на стрімкі зміни зовнішнього середовища та приймати правильні управлінські рішення. Недостатнє усвідомлення значущості планування може бути ознакою неякісного управління підприємством.

Ефективно побудована система стратегічного управління підприємством забезпечує його фінансову стійкість, конкурентоспроможність та ефективне функціонування на ринку. Для прийняття правильних та далекоглядних управлінських рішень керівник повинен бути ознайомлений з об'єктивною інформацією про витрати та доходи підприємства, а також про відхилення фактичних показників. Сьогодні підприємствам недостатньо дбати лише про своє економічне становище. У умовах нестабільної економіки необхідно вміти ефективно керувати бізнесом, адаптуючи стратегії та плани до швидких змін. Це включає в себе гнучке реагування на ризики, постійний моніторинг витрат і доходів, а також прийняття рішень, які забезпечують довгострокову стійкість і конкурентоспроможність. У таких умовах важливо враховувати не лише економічні показники, але й соціальні та екологічні фактори, що підвищують репутацію і довіру до бізнесу з боку працівників та клієнтів.

Мета написання цієї статті — показати ключові принципи та підходи до стратегічного управління бізнесом в умовах економічної нестабільності. Стаття покликана допомогти підприємцям, керівникам та спеціалістам зрозуміти важливість гнучкого й адаптивного підходу, оптимізації ресурсів, аналітики та управління ризиками для забезпечення стійкості та конкурентоспроможності компанії в умовах криз і непередбачуваних змін.

Крім того, стаття має інформативну та освітню мету, адже допомагає усвідомити значення ефективного управління персоналом, налагодження комунікацій з партнерами та клієнтами, а також впровадження інновацій. Таке розуміння може бути корисним як для діючих керівників, так і для майбутніх фахівців у сфері стратегічного менеджменту.

Попри різноманітні шляхи покращення управлінської системи українських підприємств, їх реалізацію стримують такі бар'єри, як брак доступу до висококваліфікованих консультаційних послуг через їхню високу вартість, обмежені фінансові ресурси для розвитку управлінського потенціалу, низький рівень фінансового ринку, недостатня підготовка персоналу та його неготовність до змін, високий рівень бюрократії, а також ускладнений доступ до інформації про інновації в управлінській сфері.

Актуальні дані щодо стратегічного управління підприємствами за 2022–2023 рік у світі охоплюють різні аспекти, зокрема вплив кризових факторів на управлінські рішення, рівень цифровізації процесів і тенденції інвестицій у стійкий розвиток. Наприклад, у 2023 році понад 70% компаній у Європі та США були змушені коригувати свої бізнес-плани через